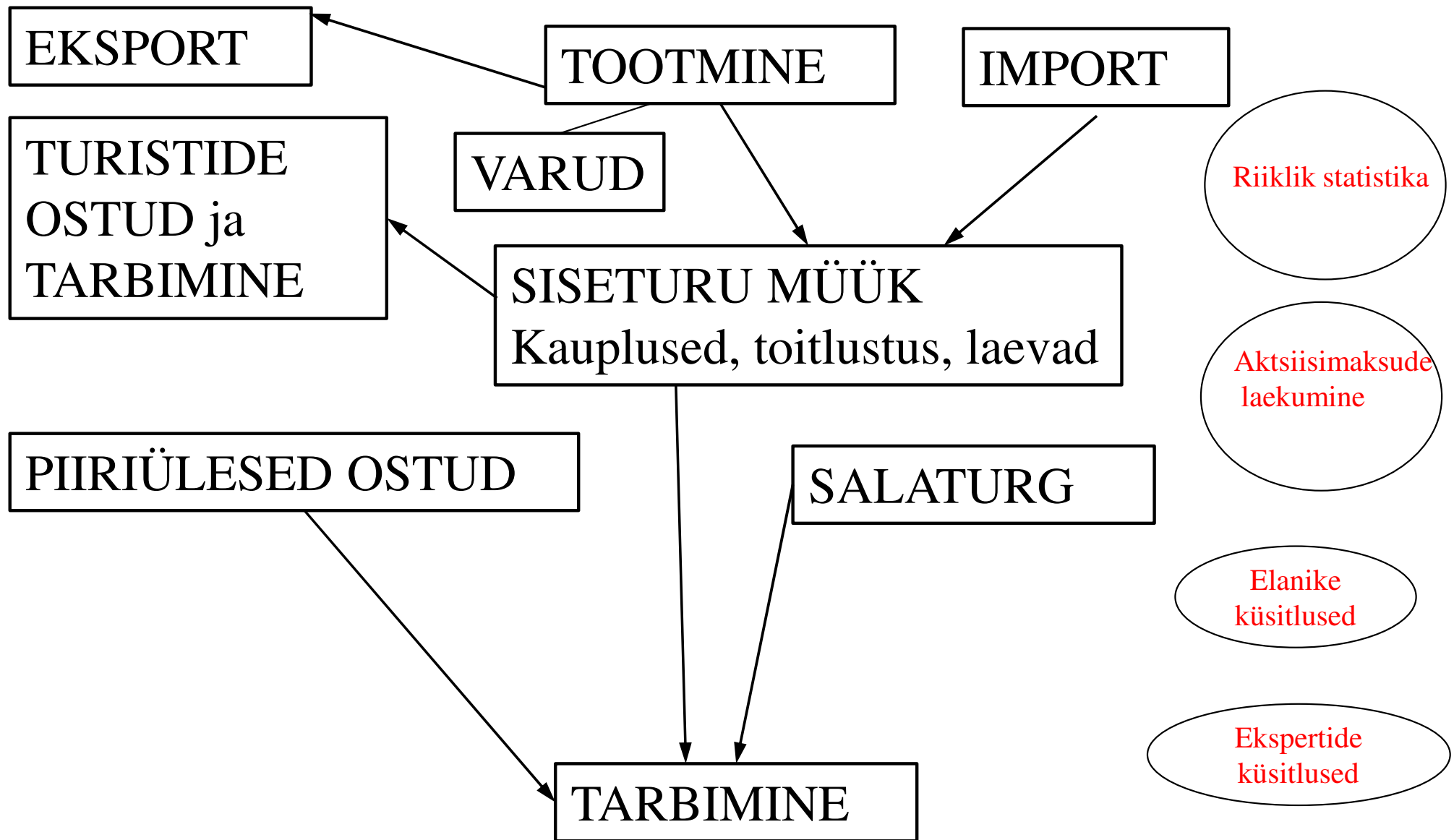

Alkoholi turg, tarbimine ja elanike hinnangud riigi alkoholipoliitikale

Juuni 2022

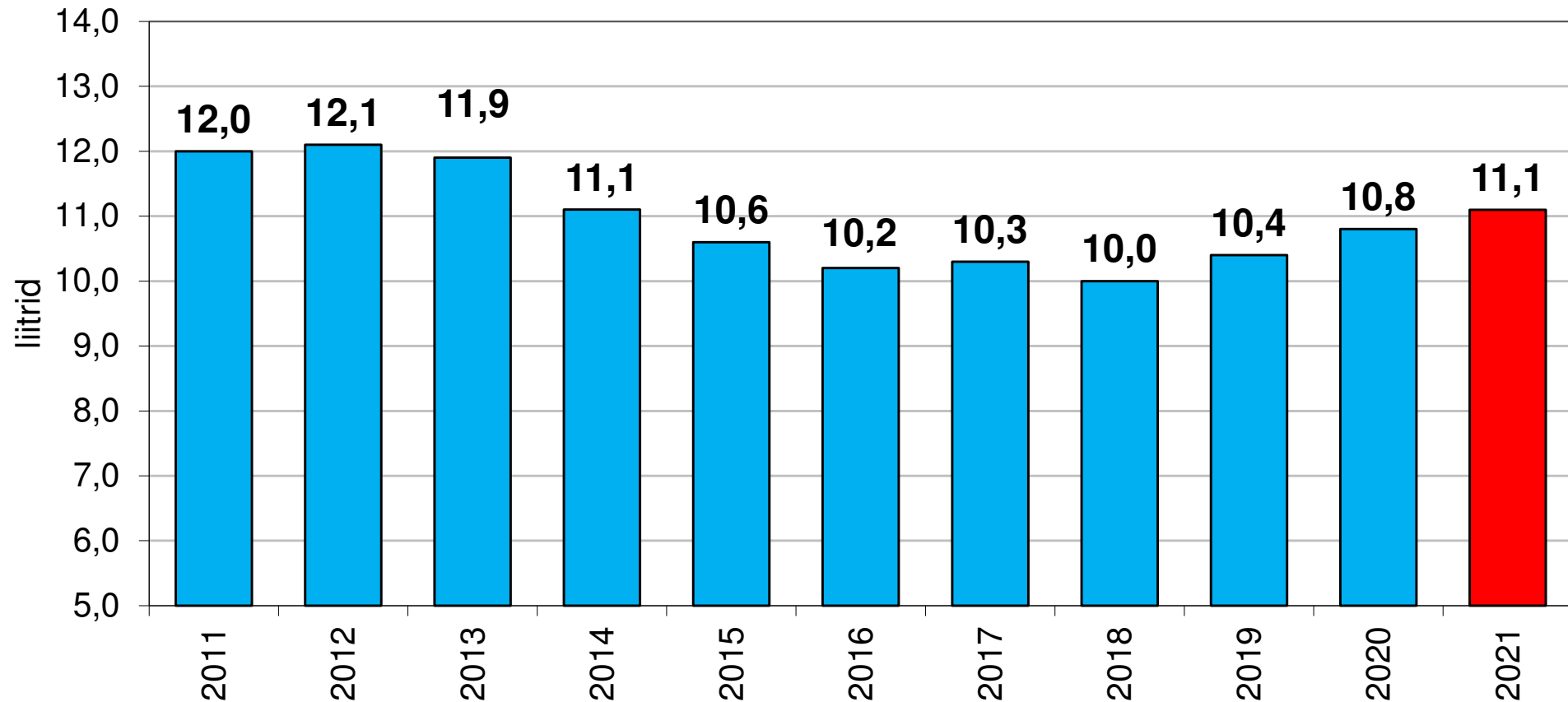

Keeruline turg, analüüs tugineb väga mitmetele allikatele

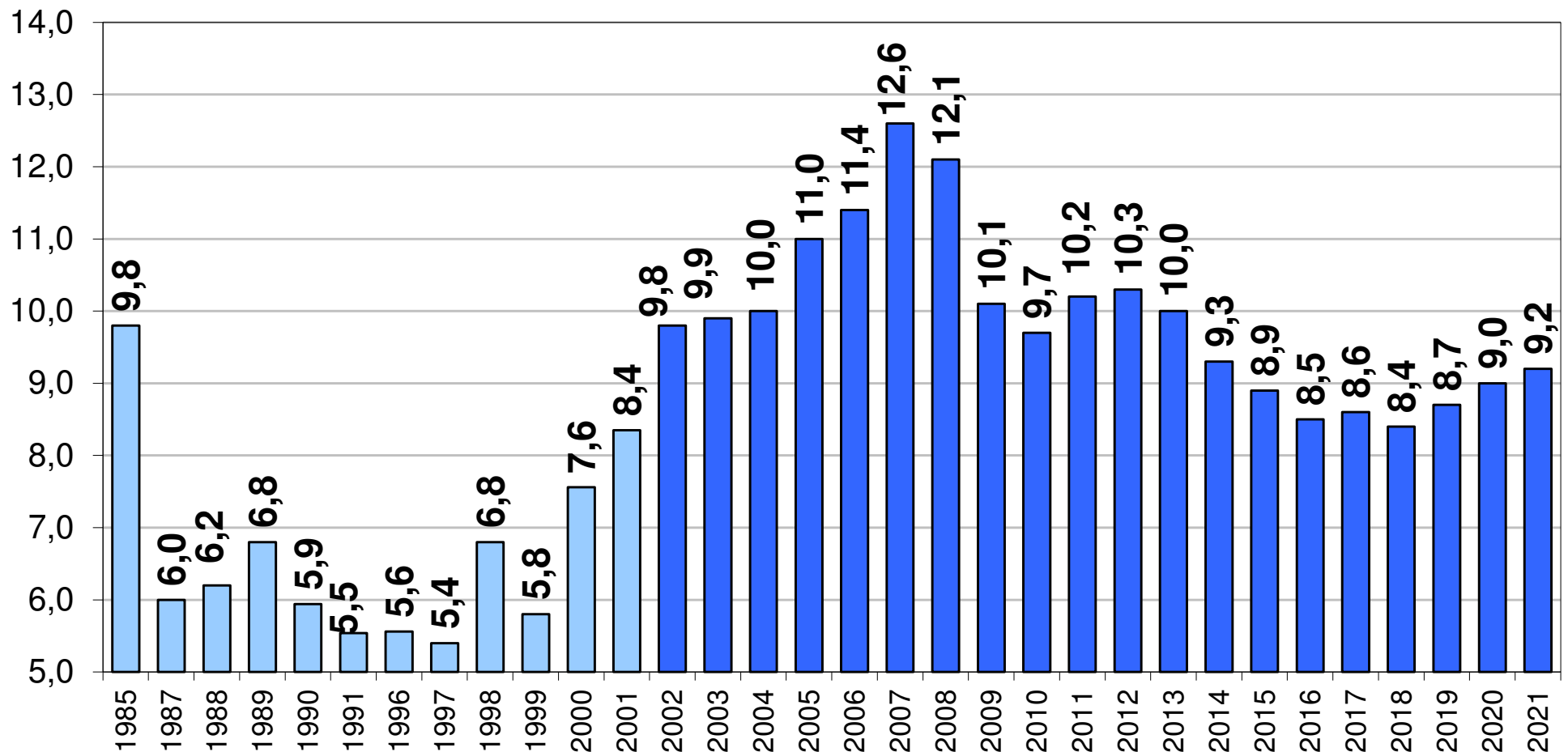
Alkoholi tarbimine Eestis

(liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta aastas 100%-lises alkoholis)

Tarbimise kasvutempo on muutunud aeglasemaks:
2019. aastal +4,0%; 2020. aastal +3,8%; 2021. aastal +2,3%

Alkoholi tarbimine Eestis* (liitrit ühe elaniku kohta aastas 100%-lises alkoholis)

* 1985-2001 legaalne müük, alates 2002 on juurde arvestatud ka illegaalne turg ja maha võetud turistide ostud. Alates 2006.a on maha arvestatud ka turistide tarbimine Eestis

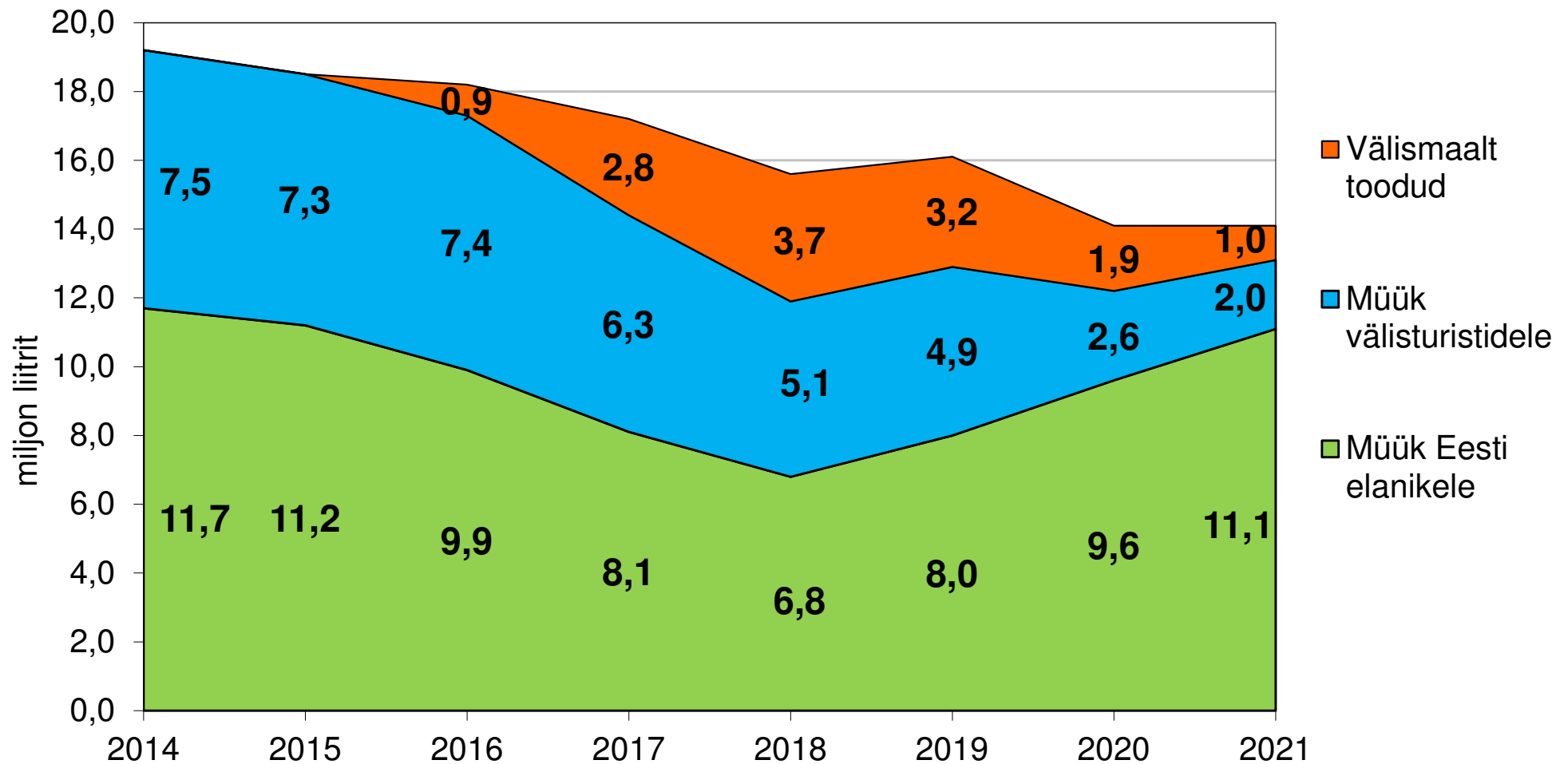
Alkoholi tarbimine Eestis 2020 - 2021.a

(liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100%-lises alkoholis)

		<u>2020</u>	<u>2021</u>
• Legaalne müük*	+	11,2	11,7
• Illegaalne müük (salaviin)	+	0,3	0,3
• Välismaalt ostetud	+	1,7	0,9
• Välisturistide kaasaostud	-	2,0	1,6
• Välisturistide tarbimine Eestis	-	0,4	0,2
• Kokku tarbimine	=	10,8	11,1

* Legaalne müük = toodang + import - eksport

Alkoholi siseriikliku müügi jagunemine Eesti elanike ja turistide vahel ning välismaalt toodud alkohol 2014-2021 (miljonit liitrit 100%-lises alkoholis)

Alkoholi tarbimine Eestis 2021.a

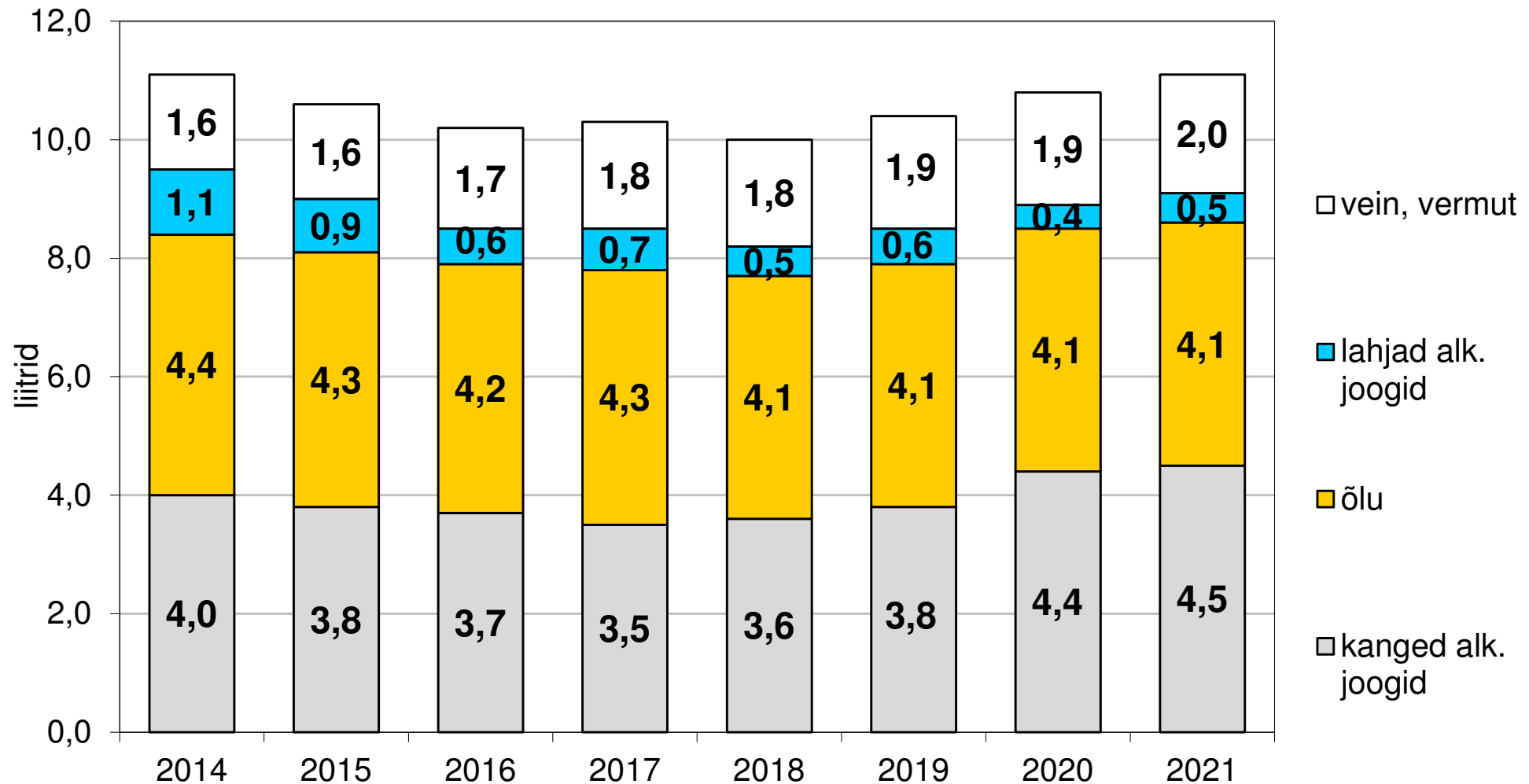
(keskmiselt liitrit ühe täiskasvanud (15+) elaniku kohta **AASTAS**)

	tootekangus	100%-lisena
• Kanged alk. joogid	11,6	4,5
– s.h. viin	6,1	2,4
• Õlu	81,4	4,1
• Viinamarjavein, vermut	16,0	2,0
• Lahjad alkohoolsed joogid	10,6	0,5
• Kokku		11,1

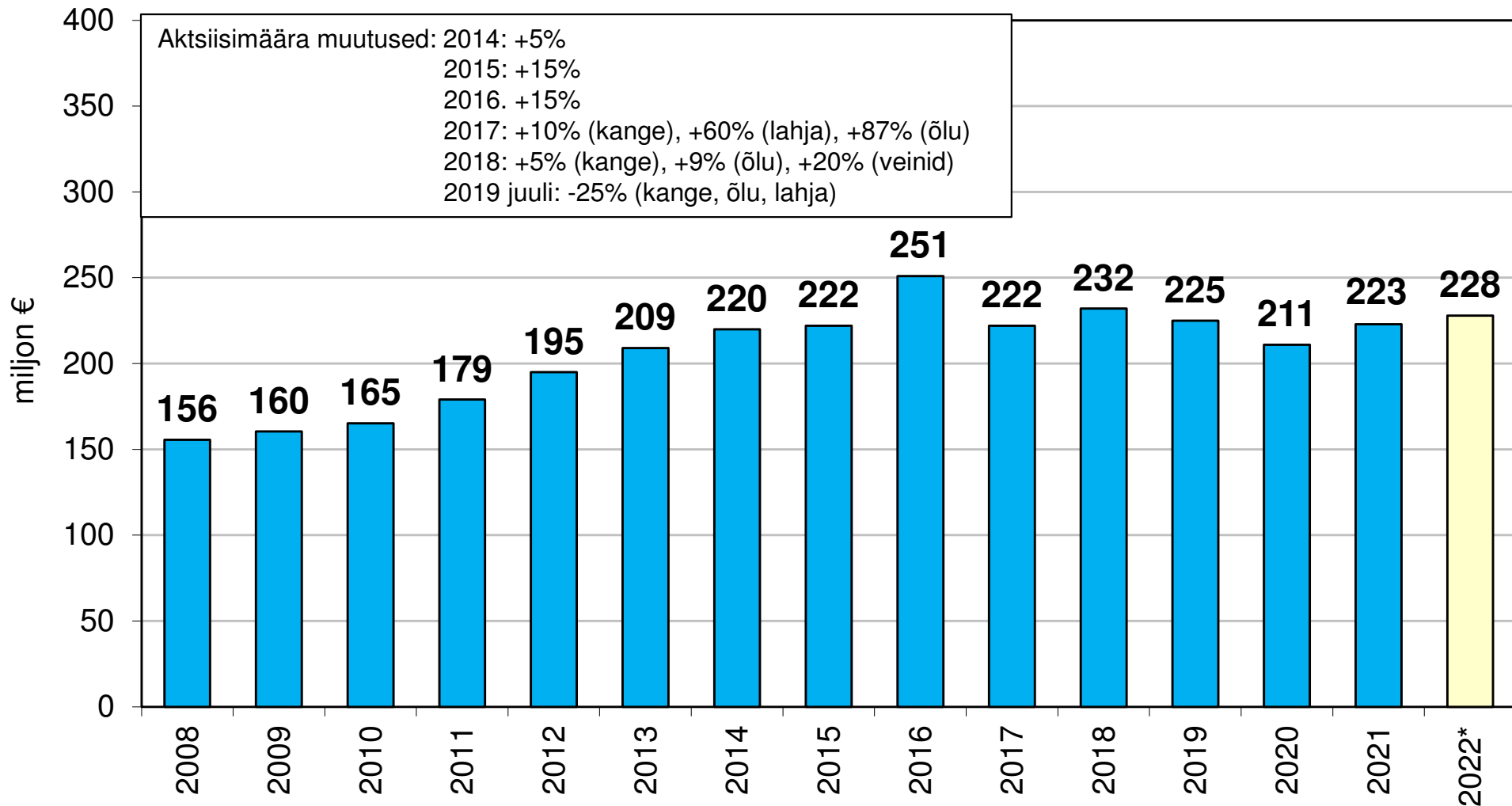
Elaniku kohta 9,2

Alkoholi tarbimine

(liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100%-lises alkoholis)

Alkoholi aktsiisitulud (miljon €)

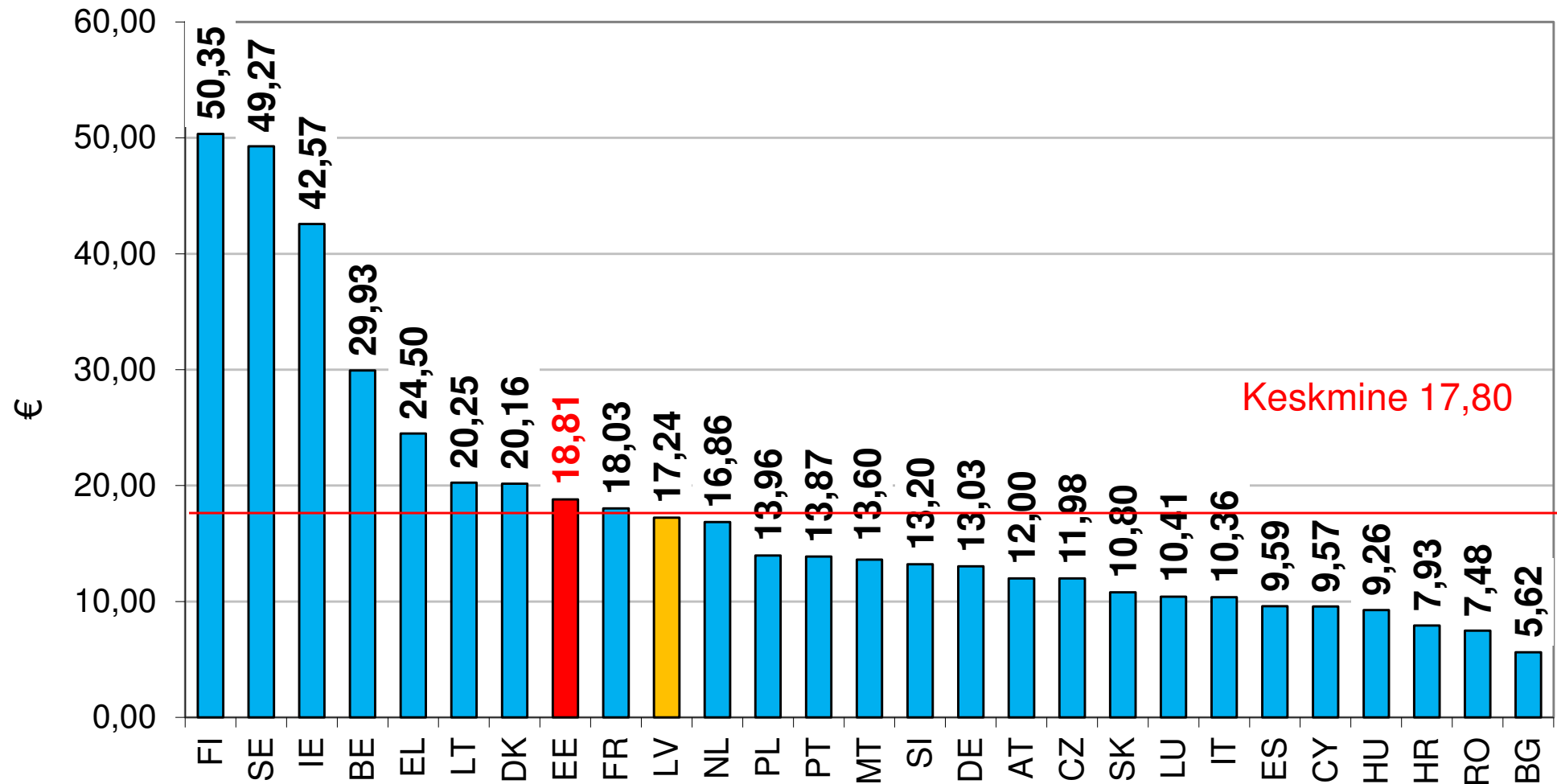
Kuni 2016. aastani kassapõhine arvestus, alates 2017. aastast tekkepõhine arvestus

* prognoos

Allikas: Rahandusministeerium

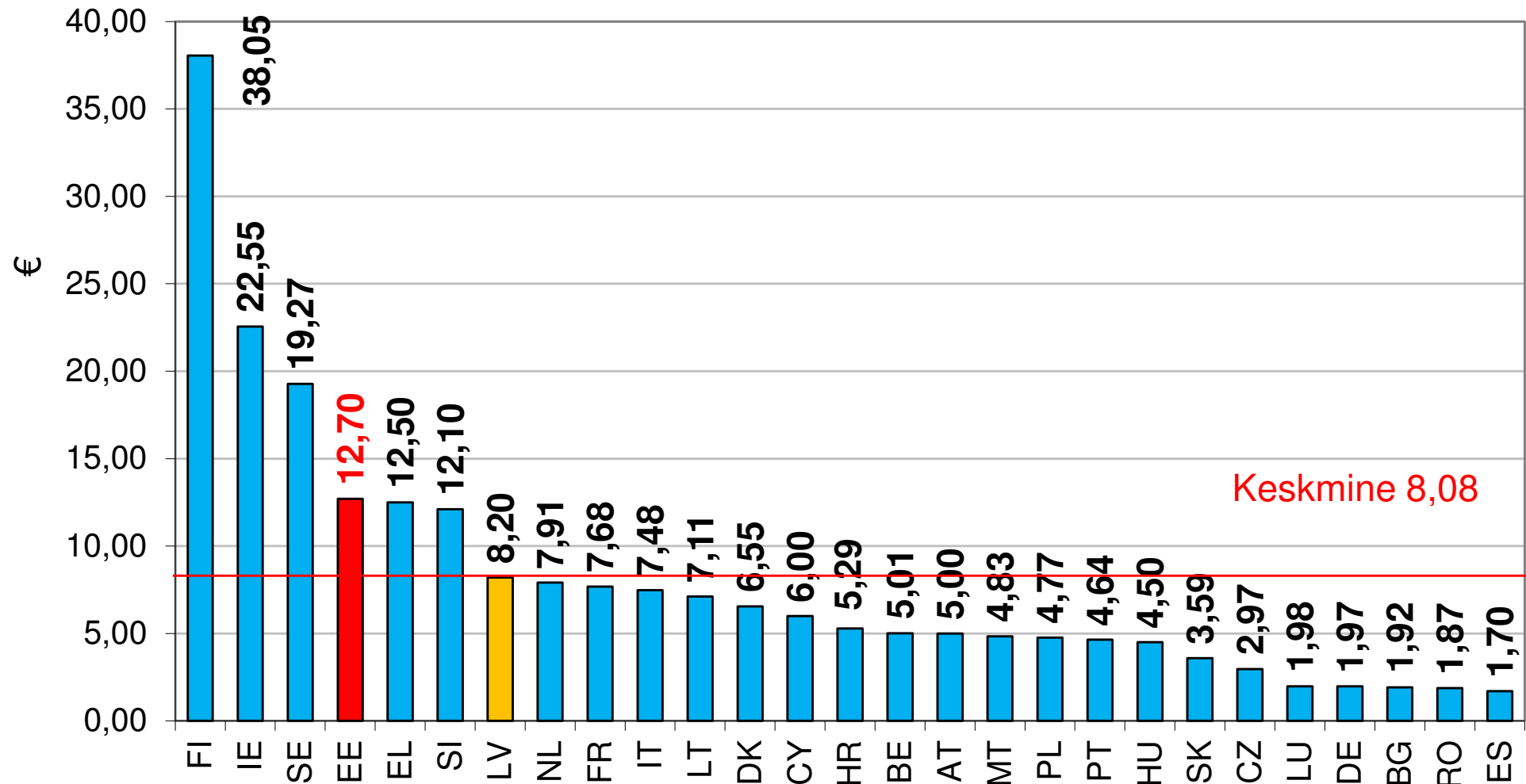
Kange alkoholi aktsiisimäärad Euroopa Liidu riikides

(seisuga 01.07.2021, eurot ühe liitri absoluutalkoholi kohta)*

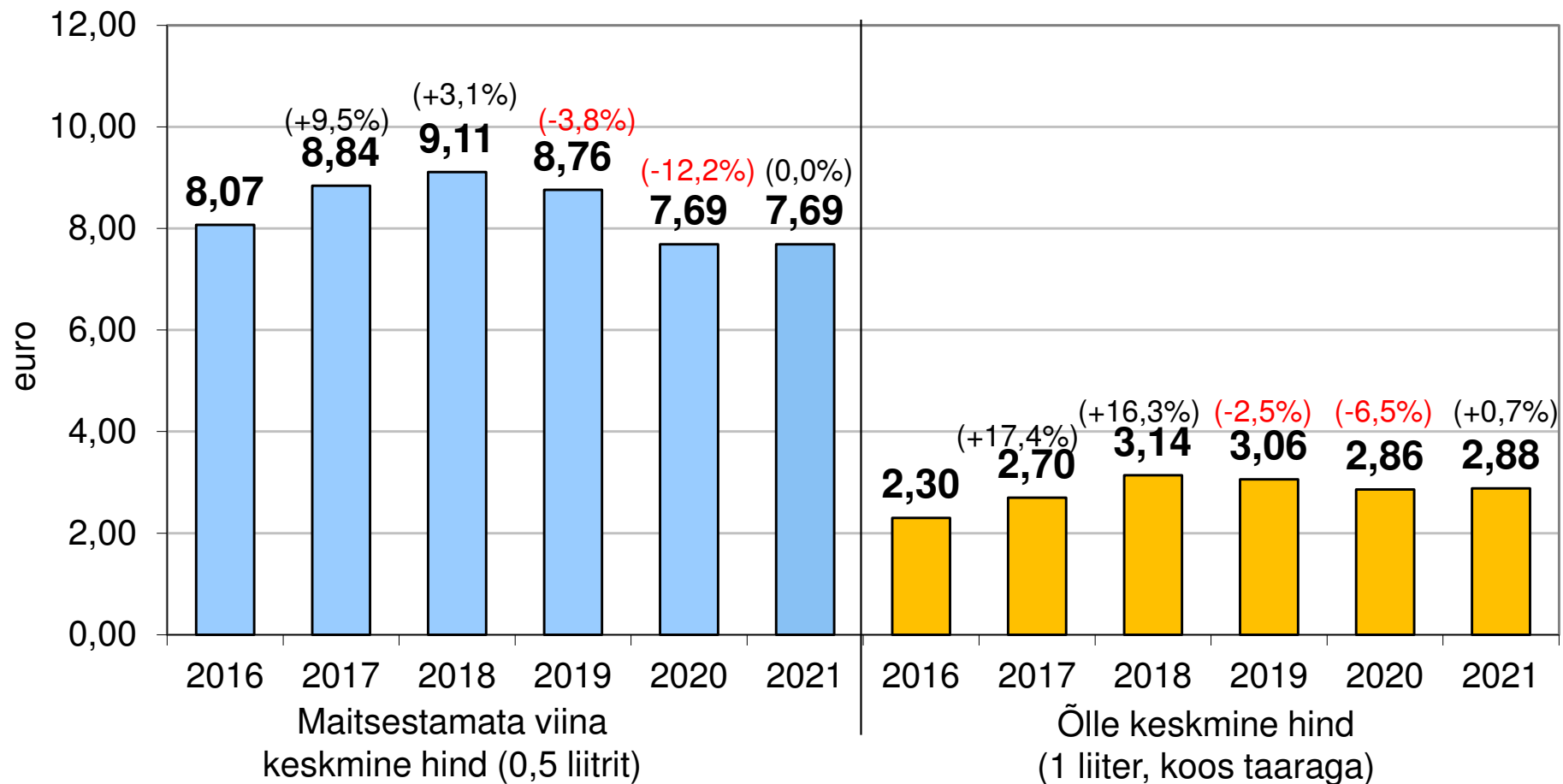
Õlle aktsiisimäärad Euroopa Liidu riikides

(seisuga 01.07.2021, eurot ühe liitri absoluutalkoholi kohta)*

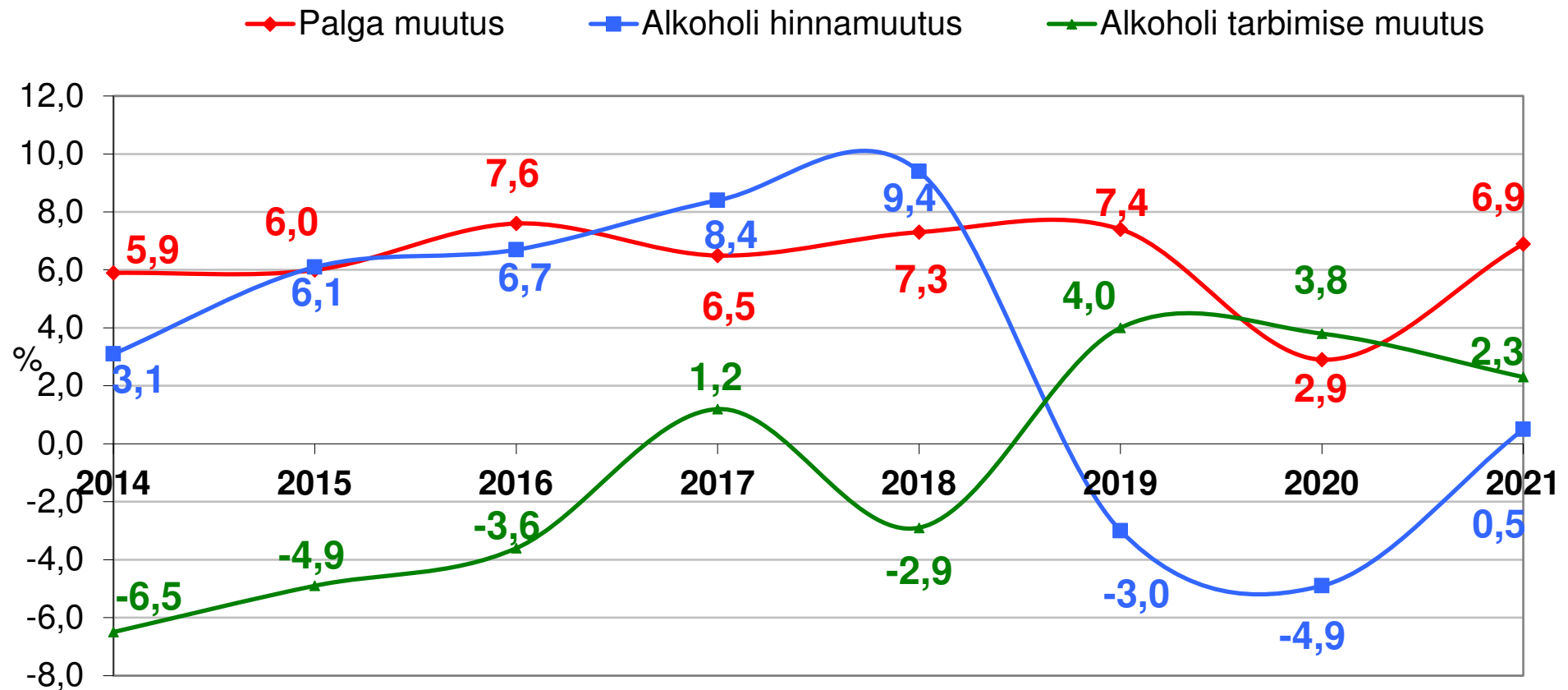

Eesti viina ja õlle keskmised hinnad kauplustes ning nende muutused 2016-2021 (euro)

Võrreldes 2018. aastaga on keskmine viina hind langenud 15,6%; keskmine õlle hind -8,3%

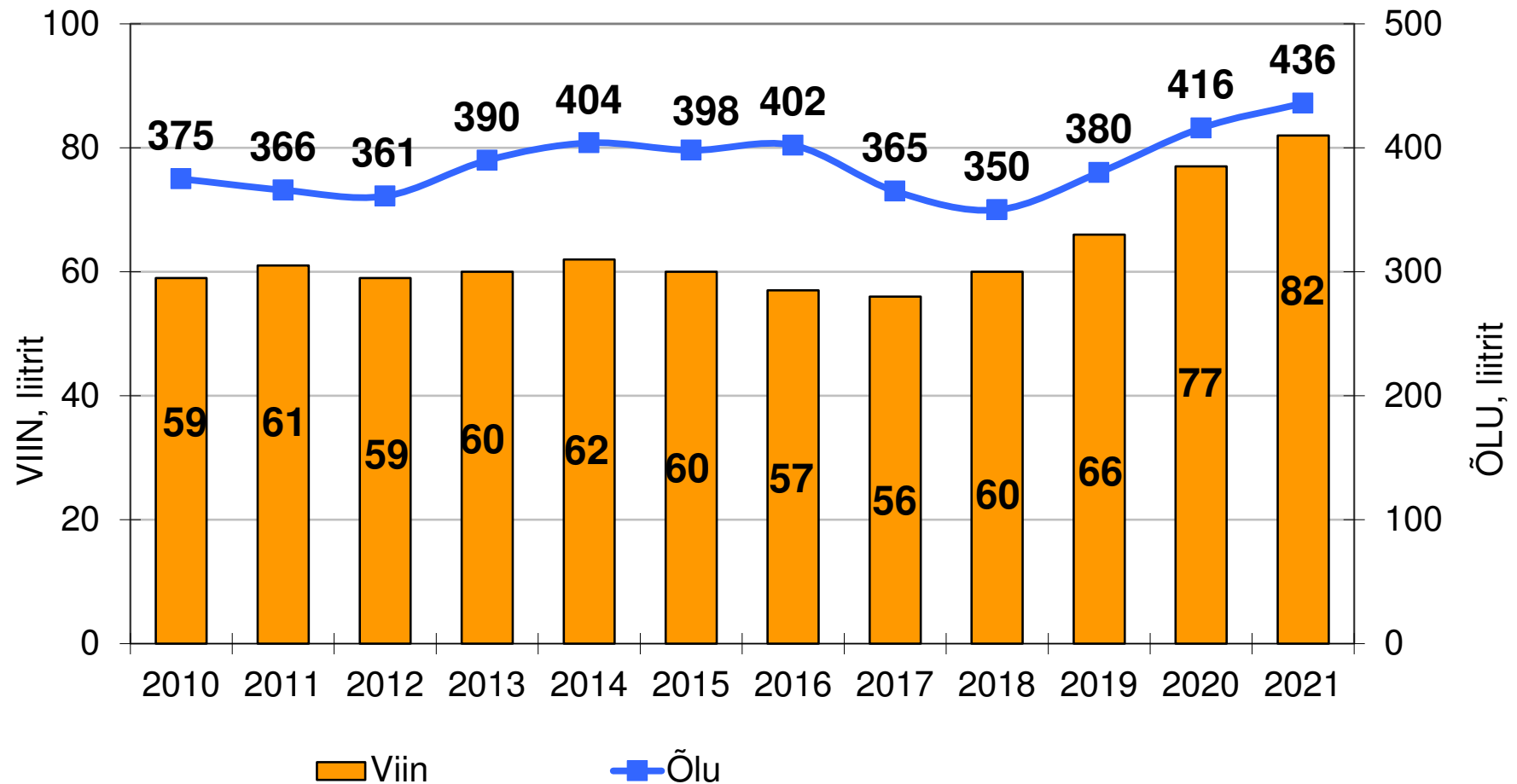

Palkade-, alkoholihindade- ja tarbimise muutused Eesris 2014-2021 (%)

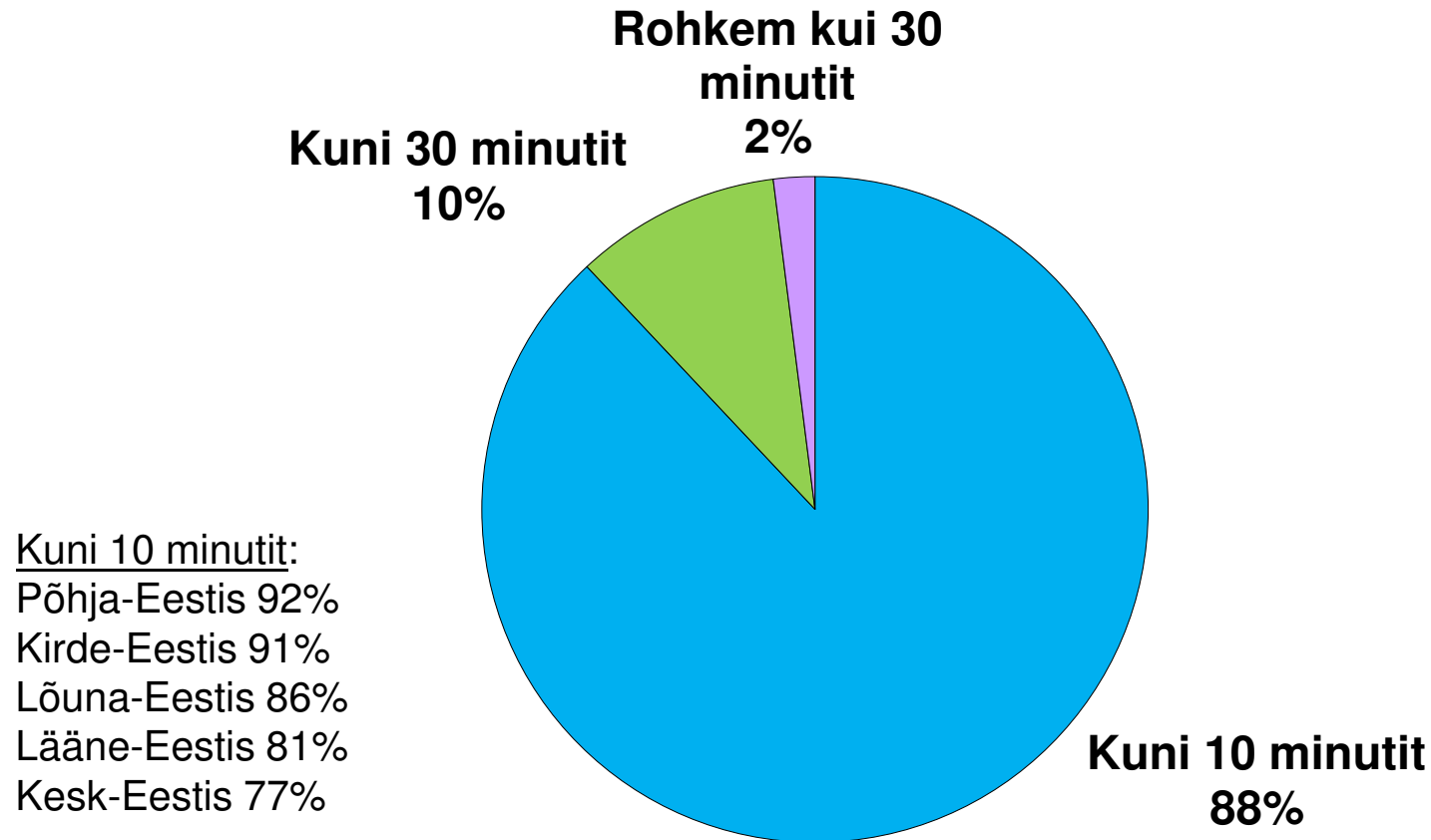

Ajavahemikul 2018-2021 kasvas keskmise palk kokku 18,2%

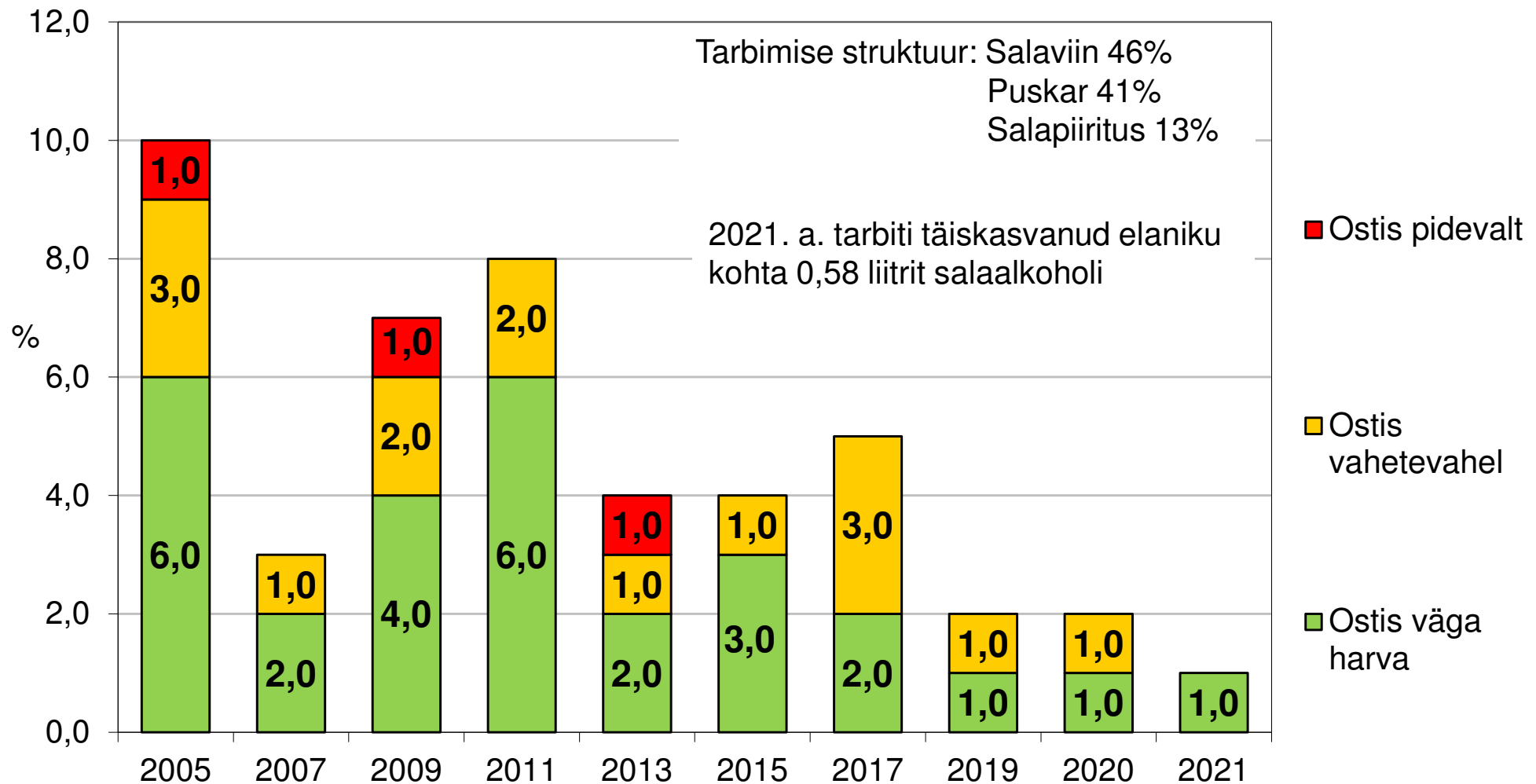
Õlle või viina kogused, mida tinglikult saaks Eestist osta keskmise netokuupalga eest (liitrit)

Elanike hinnang lähima alkoholimüügi koha kaugusele elukohast 2021 (% vastanutest)

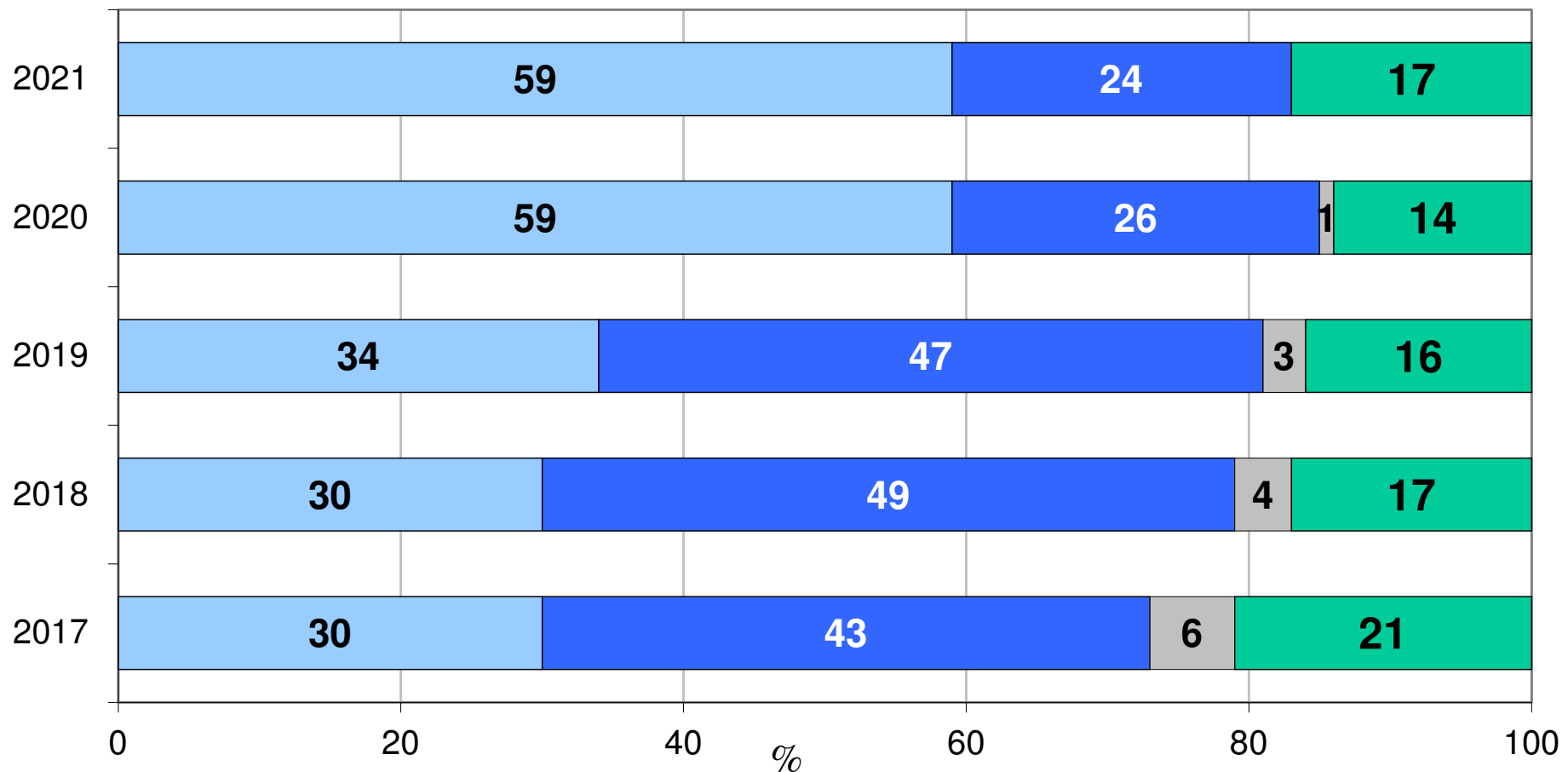

Illegaalse alkoholi ostmine (% alkoholi tarbijatest)

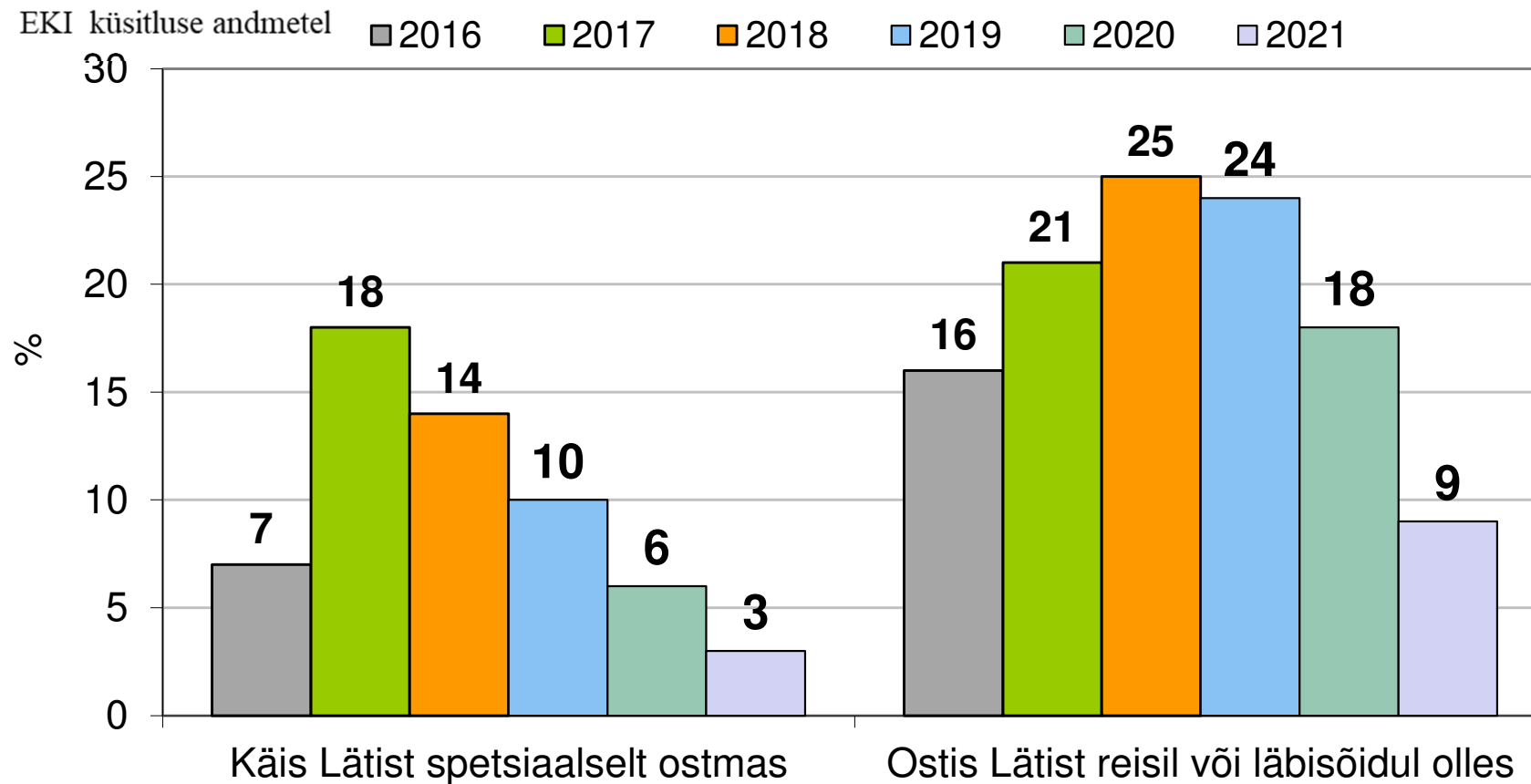
Elanike hinnang enda alkoholiostmisele Eestist ja välismaalt 2017 - 2021 (% vastanutest)

■ Ostis ainult Eestist
 ■ Ostis nii Eestis kui välismaal
 ■ Ostis ainult välismaal
 ■ Ei ostnud alkoholi

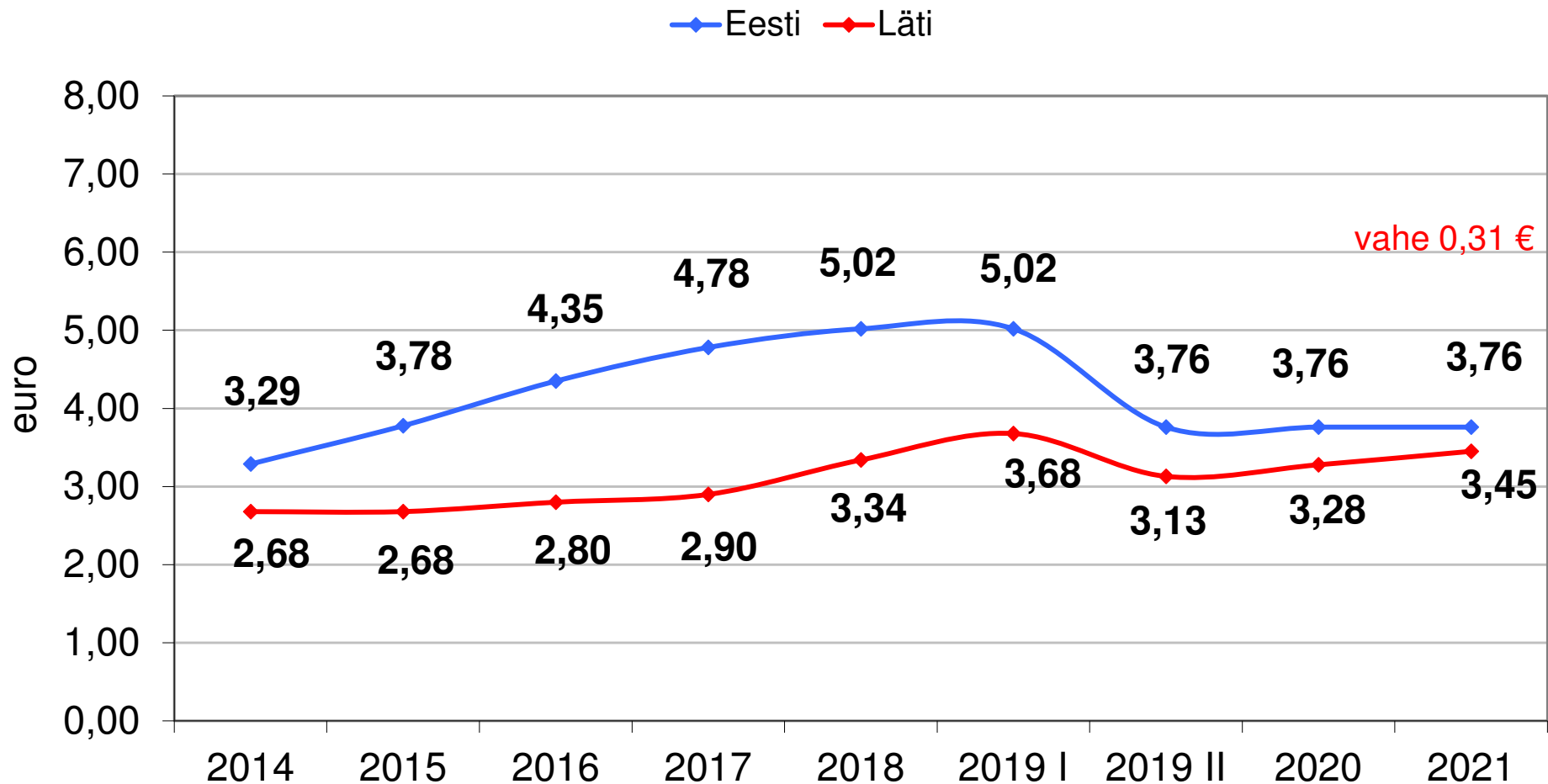
Alkoholsete jookide ostmine Lätist ostuviisi järgi 2016-2021 (% vastanutest)

Üldse oli Lätist alkoholi ostnud 11% vastanutest

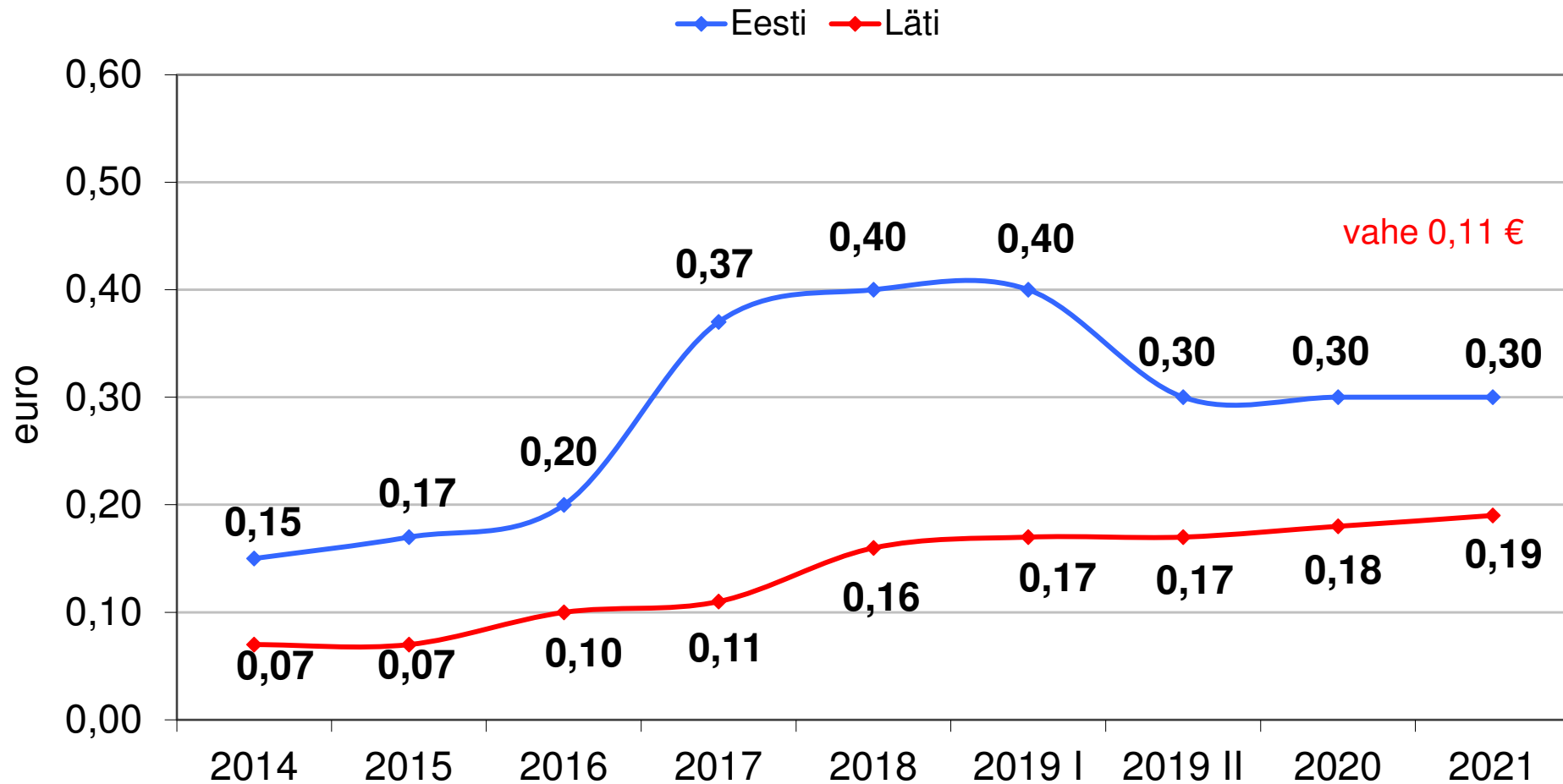

EKI küsitluse andmetel

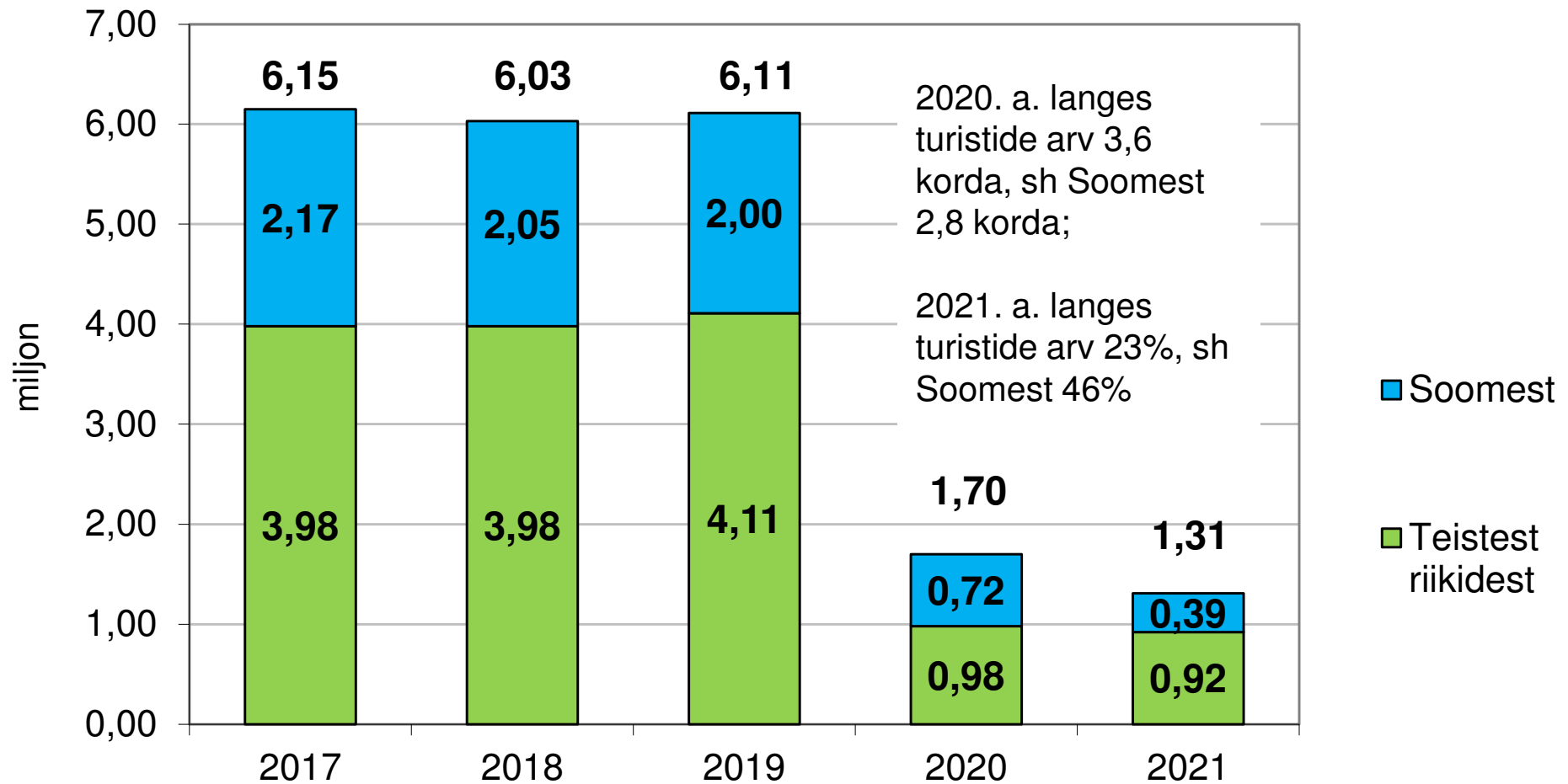
Alkoholiaktsiis 40% kangusega viina pooleliitrites pudelis Eestis ja Lätis 2014-2021 (euro)

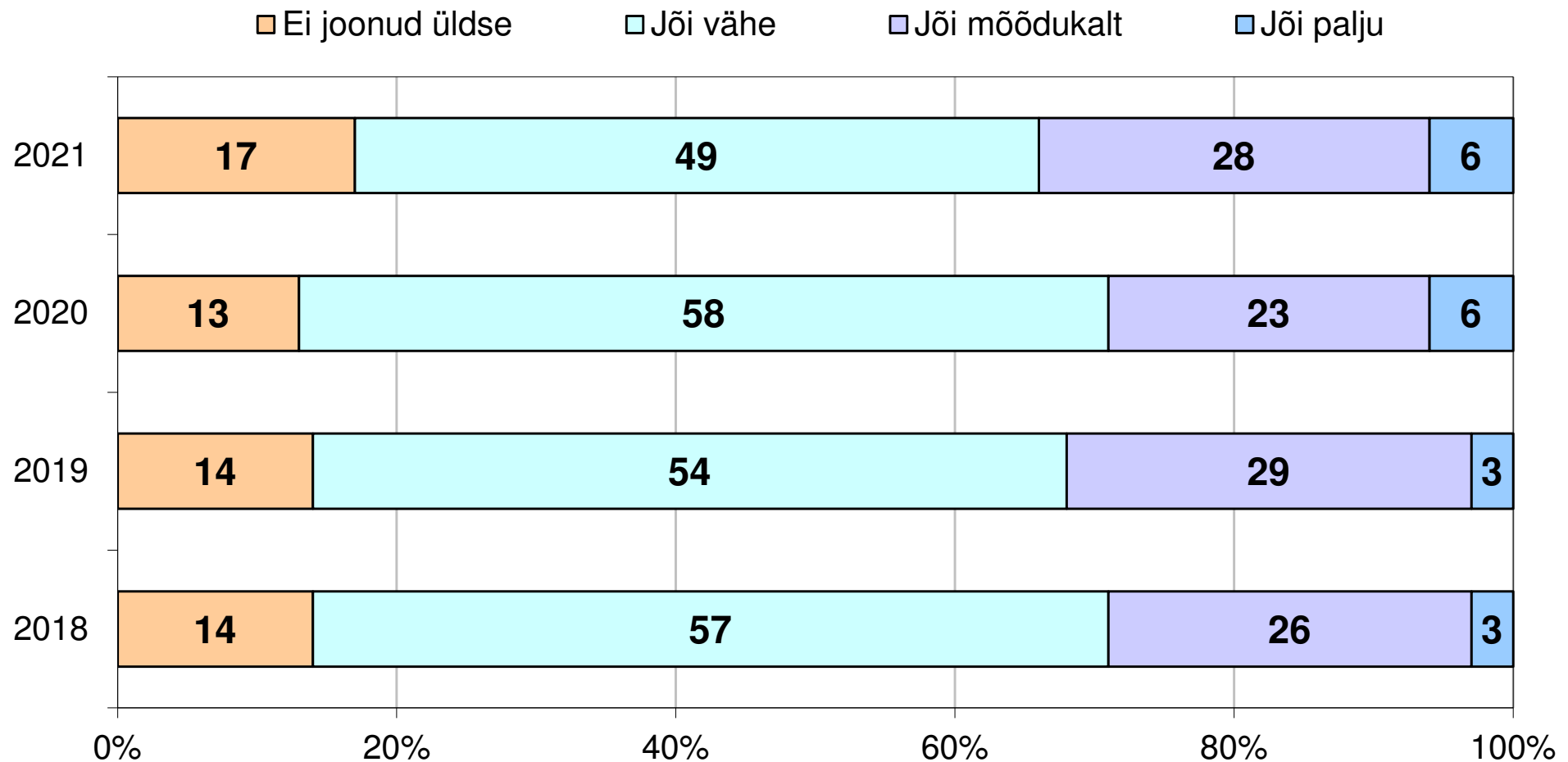
Alkoholiaktsiis 4,7% kangusega õlle pooleliitrisises pudelis Eestis ja Lätis 2014-2021 (euro)

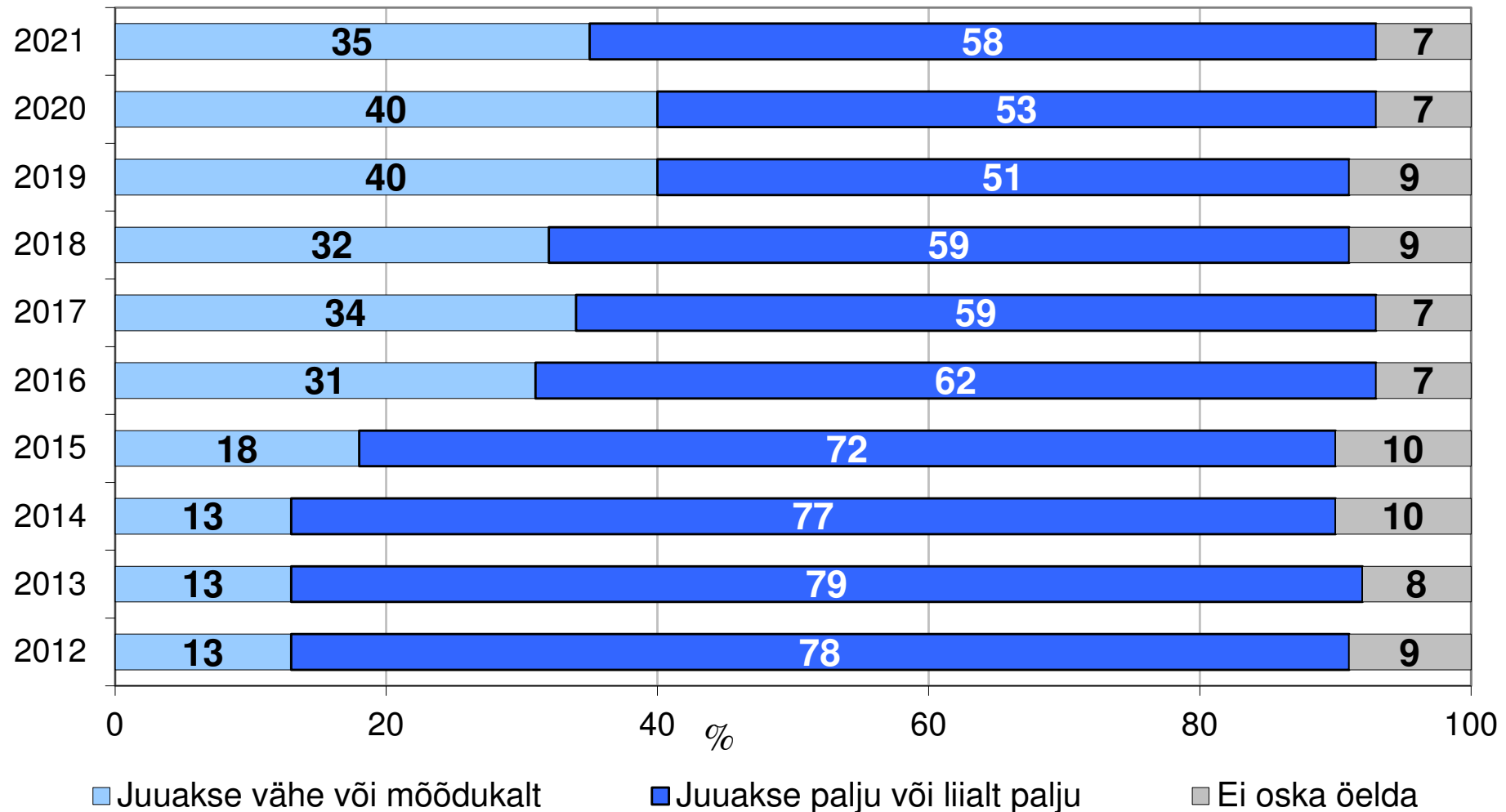
Eestit külastanud Soome ja teiste riikide turistide arv 2017-2020 (miljonit)

Elanike hinnang alkoholi isiklikule tarbimisele 2018 – 2021 (% vastanutest)

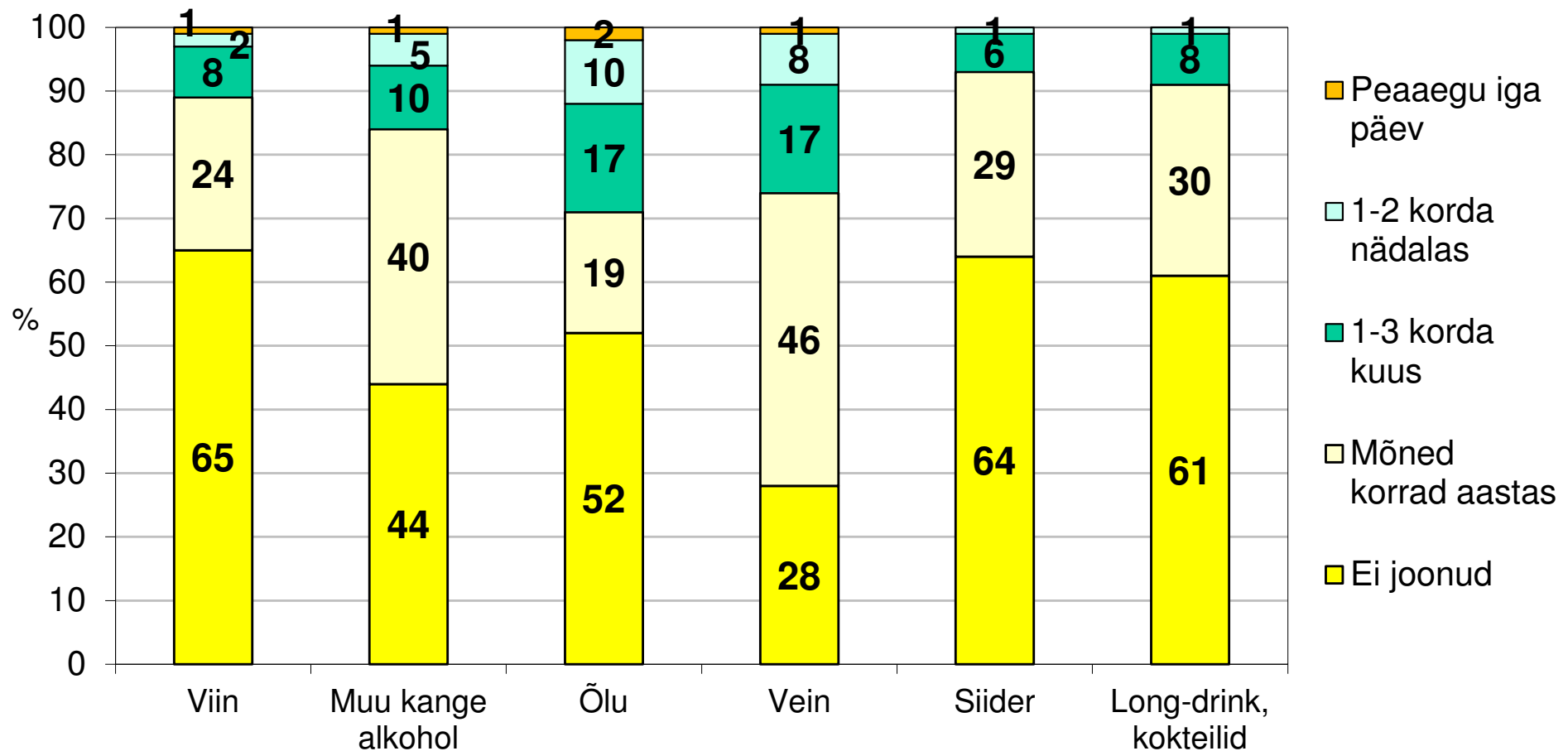

Elanike hinnangud kaasmaalaste alkoholitarbimisele 2012 - 2021 (% vastanutest)

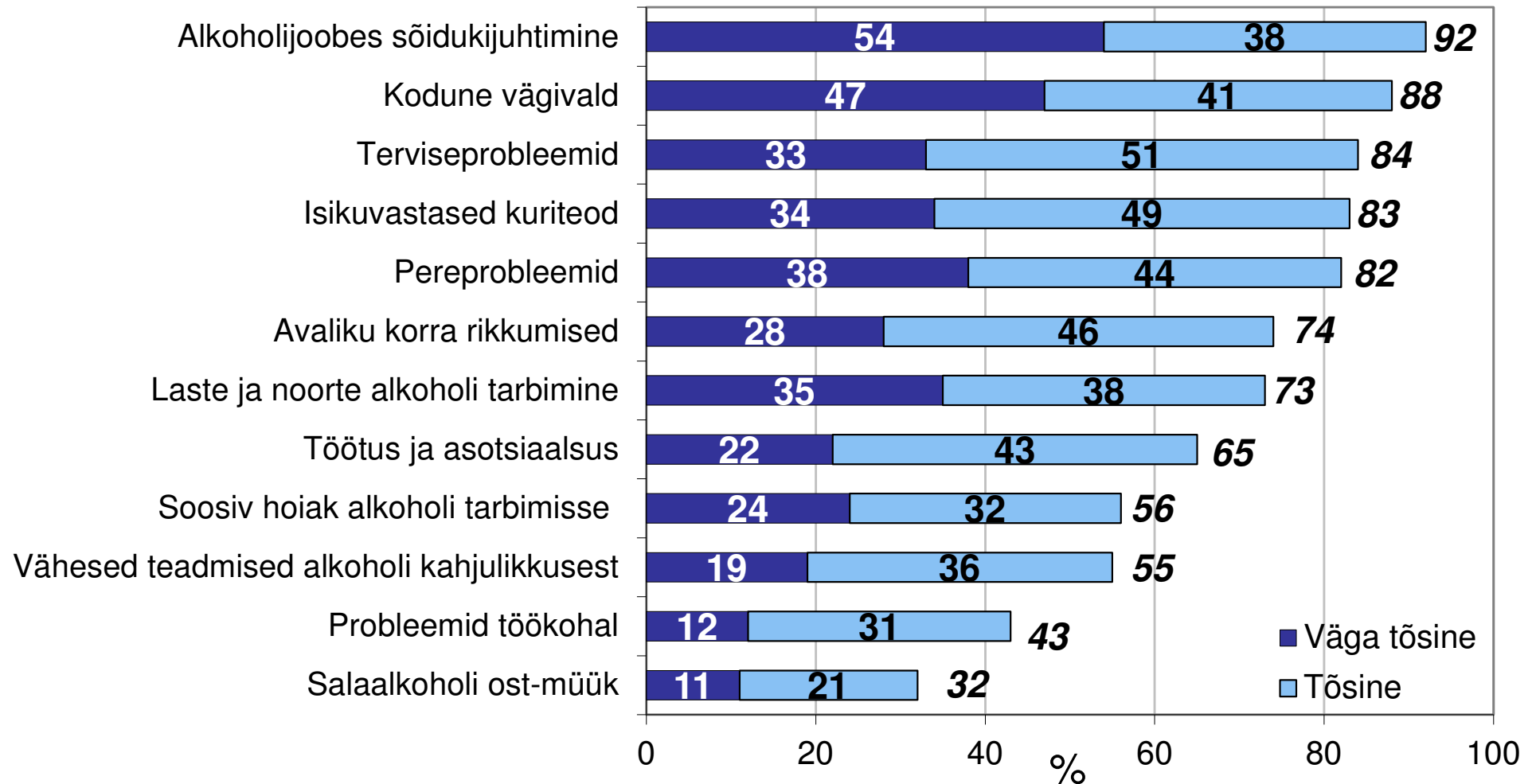

Alkohoolsete jookide tarbimissagedused 2021.a. (% vastanutest)

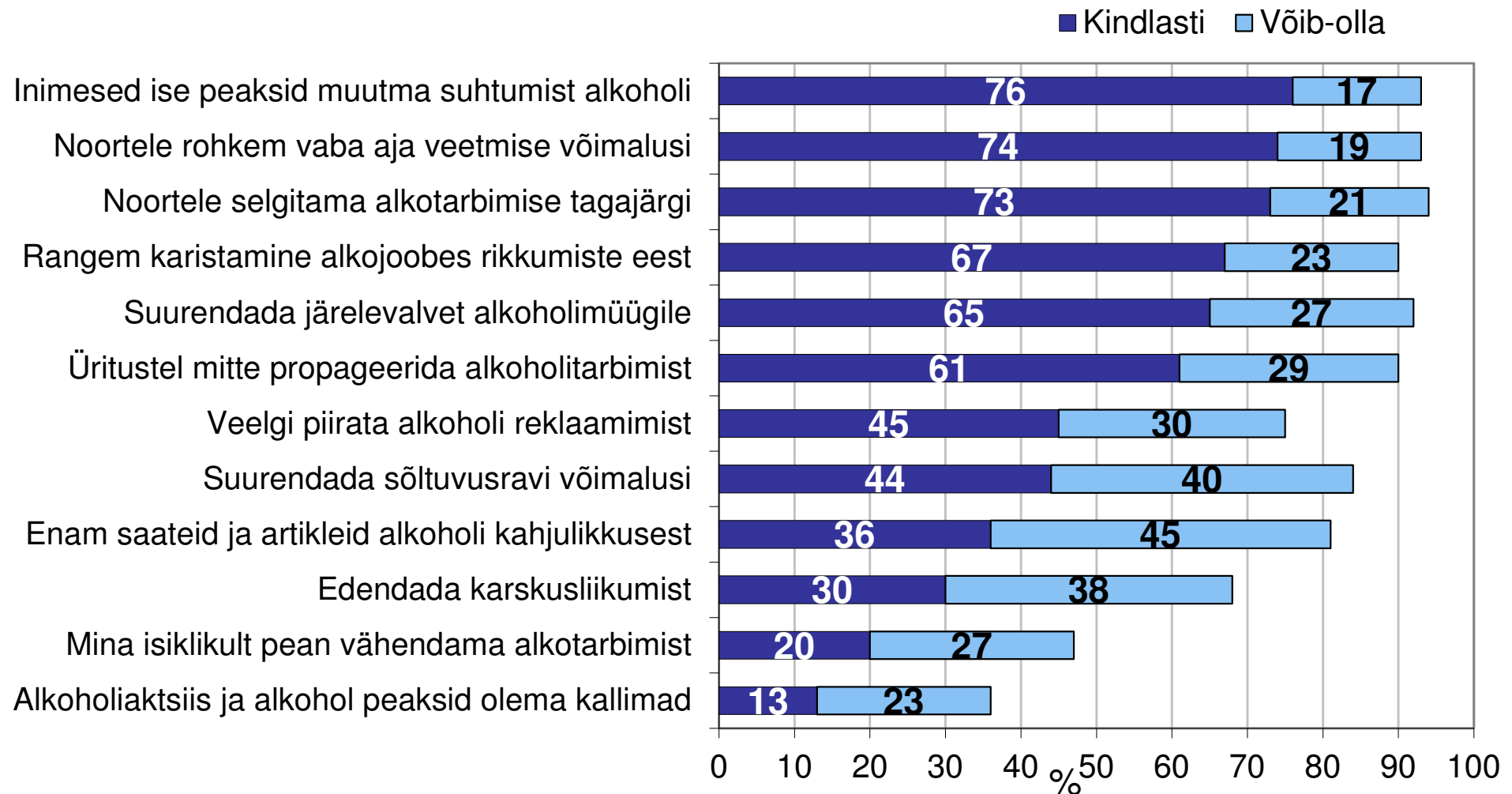
Võrreldes 2020. aastaga langes viinatarbijate osakaal 5%-punkti, samas kui kange alkoholi tarbijate osakaal suurenes 2%-punkti võrra. Õlletarbijate osakaal vähenes 7%-punkti ja veinitarbijate osakaal vähenes 4%-punkti. Long-drinkide ja kokteilide tarbijate osakaal kasvas 2%-punkti

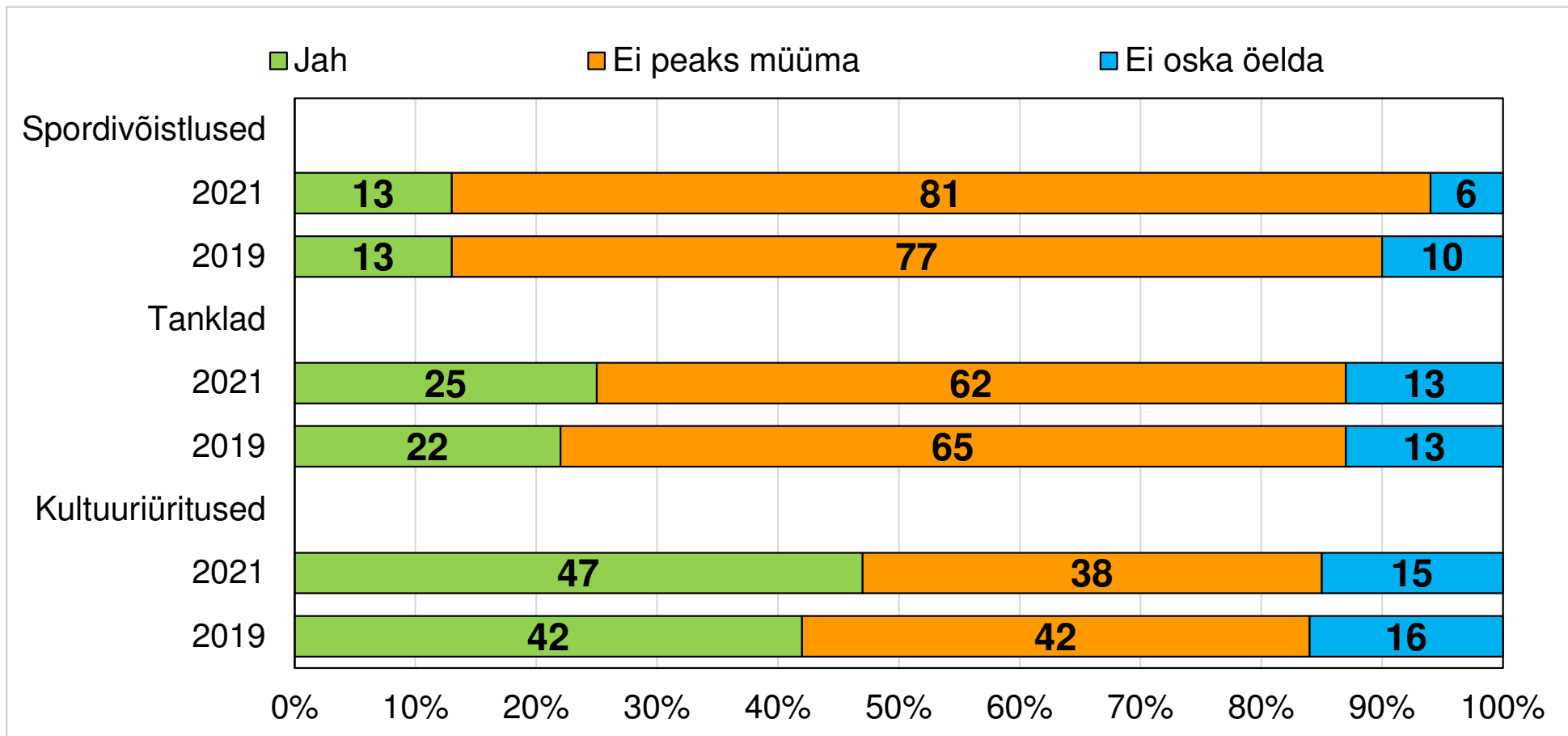
Elanike hinnangud alkoholiga seonduvate probleemide tõsidusele Eestis 2021 (% vastanutest)

Elanike hinnangud alkoholitarbimise vähendamise meetmetele 2021 (% vastanutest)

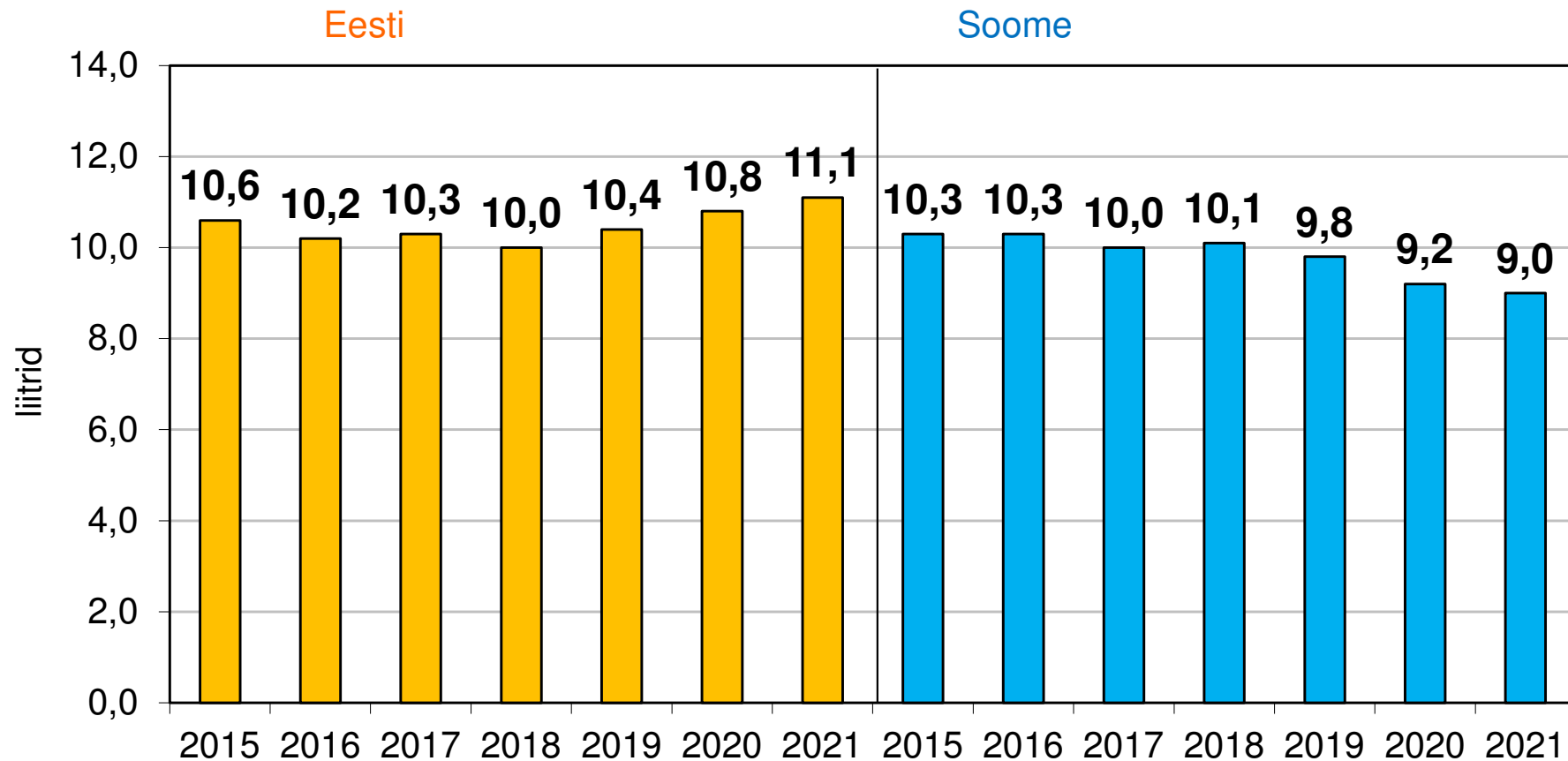

Elanike hinnangud alkoholimüügile spordivõistlustel, tanklates ning kultuuriüritustel 2019. ja 2021. aastal (% vastanutest)

Alkohoolsete jookide tarbimine Eestis ja Soomes

(liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis)

- 2021. aastal tarbiti Eestis ühe täiskasvanud elaniku kohta 11,1 l absoluutalkoholi ja võrreldes eelmise aastaga kasvas tarbimine 2,3%.
- Kasv tuli peamiselt muude kangete alkoholsete jookide osas nagu viski, džinn, liköör jt. Viina tarbimine ei kasvanud ja teiste jookide (õlu, vein lahjad joogid) tarbimine kasvas vähesel määral.
- Piirikaubandus Lätiga kahanes juba teist aastat ja välismaalt toodud alkoholikogused vähenesid absoluutalkoholi arvestuses poole võrra.
- Ka turismisektor langes jätkuvalt pandeemiaga seotult ning seetõttu vähenesid välisturistide Eestist alkoholi kaasaostud ja kohapealne tarbimine absoluutalkoholis kokku 23%

- Kuna aktsiisid on viimastel aastatel stabiilsed, siis on alkohol üldise palgakasvu taustal muutunud järjest kättesaadavamaks. Samas on tarbimise kasv jäänud kardetust siiski madalamaks.
- Tarbimise kasvu võis soodustada ka HoReCa sektori pikalt suletud olek pandeemia ajal, sest siis osteti alkoholi kaubandusest soodsamalt koju tarbimiseks.
- Tarbimine suurenes ka seetõttu, et kasvas mõõdukalt alkoholi tarbinute osakaal (23%-lt 28%-ni).
- Võrreldes eelmise aastaga vähenes alkoholi tarbinud meeste osakaal 90%-lt 84%-ni, naiste hulgas jäi alkoholitarbimine samale tasemele (84%-lt 83%-ni).

- Alkoholipoliitika rohelise raamatu seatud eesmärgist, et alkoholi tarbimine on püsivalt alla 8 liitri absoluutset alkoholi elaniku kohta, on Eesti kahjuks viimaste aastatega eemaldumas (Eestis tarbimine elaniku kohta 2019. a. 8,7 liitrit; 2020. a. 9,0 liitrit; 2021. a. 9,2 liitrit)
- Riiklik alkoholipoliitika peab olema mitmekesine
 - kättesaadavuse piiramine
 - reklaami vähem, noortele ei reklaami
- Aktsiisid arvestagu ka naaberriike, et ei tekiks taas piirikaubandust
- Hoiakute muutus
- Isiku vastutuse suurendamine –näiteks purjus peaga „tõuksi“ õnnetuse juhul maksad oma raviarved ise...
- 2022 ilmselt tarbimine langeb, sest reaalpalk langeb

Täna

- Täiendav info :
 - www.ki.ee
 - eki@ki.ee